

مولانا آزاد نیشنل اردو یونیورسٹی

پروگرام: M.A

سمسٹر: چہارم (IV) امتحانات: (جولائی - 2023)

Special Study - Iqbal Lahori

پرچہ کوڈ: MAPR404DST

کل نمبرات: 70

وقت: 3 گھنٹے

ہدایات:

1. یہ پرچہ سوالات تین حصوں پر مشتمل ہے: حصہ اول، حصہ دوم اور حصہ سوم۔ ہر جواب کے لئے لفظوں کی تعداد اشارہ ہے۔ تمام حصوں سے سوالوں کا جواب دینا لازمی ہے۔ حصہ اول میں 10 لازمی سوالات ہیں جو کہ معروضی سوالات / خالی جگہ پُر کرنا / مختصر جواب والے سوالات ہیں۔ ہر سوال کا جواب لازمی ہے۔ ہر سوال کے لئے 1 نمبر مختص ہے۔

(Marks 10 = 1 x 10)

2- حصہ دوم 8 سوالات ہیں، اور اس میں طالب علم کو کوئی پانچ سوالوں کے جواب دینے ہیں۔ ہر سوال کا جواب تقریباً دو سو (200) لفظوں پر مشتمل ہے۔ ہر سوال کے لئے 6 نمبرات مختص ہیں۔

(5x6=30 Marks)

3. حصہ سوم میں 5 سوالات ہیں۔ اس میں سے طالب علم کو کوئی تین سوالوں کے جواب دینے ہیں۔ ہر سوال کا جواب تقریباً پانچ سو (500) لفظوں پر مشتمل ہے۔ ہر سوال کے لئے 10 نمبرات مختص ہیں۔

(3x10=30 Marks)

(حصہ اول)

1. از پرسش های زیر، درست پاسخ را انتخاب (✓) کنید۔ (10X1=10)

i- "کدام یک از زیر شعر اقبال لاهوری است؟

(الف) مژدہ صبح (ب) زلف یار (ج) حب الوطن (د) اغوای آدم

ii- 'حور و شاعر' از بخش کدام شعر است؟

(الف) زبور عجم (ب) جاوید نامہ (ج) پیام مشرق (د) ارمغان حجاز

iii- از کدام دعوت شاه، اقبال سفر افغانستان کرد؟

(الف) نادر خان (ب) امان اللہ خان (ج) محمد ظہیر شاہ (د) محمد ہاشم خان

iv - نغمہ کجا و من کجا، ساز سخن بہانہ ایست

سوی قطار می کشم ناقہ بی زمام را

مصرعہ بالا از کدام شعر است؟

(الف) رموز بیخودی (ب) زبور عجم (ج) اسرار خودی (د) پیام مشرق

v- مثنوی 'اسرار خودی' را در زبان انگلیسی ترجمہ کرد۔

(الف) نکلسن (ب) براؤن (ج) میگ تیگرس (د) آرنلڈ

vi. پایان نامہ اقبال بعنوان 'ایران میں ما بعد الطبیعات کا ارتقاء' در سال ۱۹۰۸ میلادی اولین بار از

کجا بچاپ رسید۔

(الف) برلن

(ب) پاریس

(ج) کانادا

(د) لندن

vii. اقبال نمائنده کدام فلسفه بود؟

(الف) عیش پرستی (ب) خودی (ج) الهیات (د) نفس پرست

viii. 'پس چه باید کرد ای اقوام مشرق' به سال - - - میلادی بچاپ رسید-

(الف) ۱۹۳۶ (ب) ۱۹۱۷ (ج) ۱۹۱۵ (د) ۱۹۳۱

ix. اقبال ذکر سیاحت افغانستان در کدام مثنوی کرد؟

(الف) مسافر (ب) اسرار خودی (ج) رموز بیخودی (د) جاوید نامه

x. نیاکان (آبا و اجداد) اقبال - - - بود-

(الف) ترکی النسل (ب) افغانی (ج) قریشی (د) برهمن کشمیری

(حصه - دوم)

II فقط به پنج پرسش انتخاب نموده و پاسخ دهید- (answer any five) (5X6=30)

2. خلاصه 'میلاد آدم' را بنویسید-

3. 'جاوید نامه' را معرفی کنید-

4. درباره خودی اقبال چه می دانید، بنویسید-

5. رموز بیخودی را معرفی کنید-

6. اقبال را بحیث غزل گوی زبان فارسی معرفی کنید-

7. اقبال را شاعر مشرق می گویند، چرا، توضیح بدهید-

8- شعر زیر را شرح دهید-

ای گنچه خوابیده چو نرگس نگران خیز

کاشانه مارت به تاراج غمان خیز

از ناله مرغ چمن از بانگ اذان خیز

از گرمی هنگامه آتش نفسان خیز

9. شعر زیر را تشریح کنید-

سفال آفریدی آیاع آفریدم

تو شب آفریدی چراغ آفریدم

خیابان و گلزار و باغ آفریدم

بیابان و کسار و راغ آفریدی

(حصه - سوم)

III در این بخش فقط سه سوال را انتخاب کرده و پاسخ بدهید- (3X10) (answer any three)

10. تأثیرات مولانا روم بر شعر اقبال لاهوری را بیان کنید-

11. سهم اقبال لاهوری در ادبیات فارسی را بیان کنید-

12. "زبور عجم" بعنوان خطاب به نوجوان با مثال توضیح بدهید-

13. افکار و اندیشه های اقبال لاهوری را مدلل بیان کنید-

14. درباره یکی از شعرهای زیر را تشریح کنید:-

الف- جاوید نامه

ب- پیام مشرق

***